

В результаті реформування Державної санітарно-епідеміологічної служби різко скоротилося інформування населення Камінь-Каширського району, а саме категорії осіб, яка належить до груп ризику. Непроінформованість населення щодо можливих клінічних показників призводить до діагностування нематодозів, трематодозів та цестодозів на пізніх стадіях, наслідком є повторне ураження. Складно визначити об'єм наслідків впливу гельмінтозів на людей, однак, можна стверджувати, що гельмінтози – глобальна проблема, що вимагає особливої уваги.

Джерела та література

1. Бажора Ю. І. Основи медичної паразитології: Навчальний посібник до практичних занять для студентів I курсу. Одеса, 2001. 176 с.
2. Пішак В. П., Бойчук Т. М. Лабораторна діагностика паразитарних інвазій. Чернівці, 1996. 300 с.
3. Салаяк Н. О., І. С. Смачило. Медична паразитологія: навч. посіб. К.: ВСВ «Медицина», 2011. 184 с.

ІНТРОДУЦЕНТИ МІСТА РІВНЕ

Сидорчук В., Коцун Л.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Представлені результати щодо поширення інтродуцентних видів у сучасних та старовинних парках міста Рівне. Їх філогенетичного розподілу та зв'язку з різними типами географічних ареалів. Проаналізовано особливості росту і розвитку інтродуцентів у міських парках та визначено найактуальніші проблеми зникнення цих видів з парків. [3]

У старовинних паркових насадженнях, створених як на існуючих лісових, так і на нелісових землях, одні ботанічні види змінюються іншими, більш стійкими в цих умовах, протягом усього періоду їхнього росту і розвитку. Однак для того, щоб ботанічні сади парку виконували відповідні функції, рекреаційну, захисну, озеленувальну,

санітарно-гігієнічну і, насамперед, архітектурно-планувальну та естетичну, необхідно, перш за все, здійснювати моніторинг їх стану та постійно спостерігати за структурою насаджень. Ботанічні сади мають бути стійкими до змін клімату. Дослідження паркових ботанічних садів м. Рівне починається з вивчення видового складу угруповання, головним чином деревного складу. Лісове і садово-паркове господарство чагарників визначають індивідуальні особливості того чи іншого об'єкта озеленення.

Мета дослідження:

- виявити ступінь поширення та кількість інтродуцентів у парках Рівне,

- вивчити їх систематичний склад, географічне походження та особливості росту і розвитку в умовах міста.

Для дослідження сучасного стану зелених насаджень міста Рівне, було проаналізовано зелену структуру міста. Для об'єктивної оцінки ролі зелених насаджень враховувалось під час дослідження захисні функції, які здатні підтримувати посилюючі екологічні процеси, інтегровані у здоров'я та життя людини. В останні роки площа зелених насаджень у місті Рівне скорочується, що є наслідком високої щільності міської забудови. Проблема оптимізації зелених насаджень у парках та скверах міста залишається невирішеною дослідниками.

Результати показали, що у Рівному є близько 414,2 га зелених насаджень, з яких понад 329,4 га перебувають у громадському користуванні, а на одного мешканця припадає 12,1 кв. м озелених територій загального користування. Всі парки та сквери в місті нерівномірно розподілені по території, більшість з них зосереджена в центральних районах. Найменше рекреаційних зон знаходяться в північних та в західних районах Рівне. Відхилення від рекомендованої кількості зелених насаджень на один гектар становить від 9,2% до 65,0%. [4 с. 142]

Під час дослідження виявилось, що по всій території Рівне, велика нестача чагарників, інтродуцентів. Існує відповідне відхилення від рекомендованої кількості дерев. На досліджуваній території міста зростає 177 видів деревних та чагарникових рослин, які належать до 82 родів, 38 родин, 31 порядку, 4 відділів, покритонасінних, голонасінних та гінкгоподібних, у тому числі 11 видів, 10 форм та 40 сортів гібридного походження. Серед усіх видів, 65% припадає на інтродуценти.

В результаті дослідження розроблено та апробовано шкалу оцінки ефективності відновлення рослин у зелених насадженнях в місті Рівне. Були проведені наступні дослідження: оцінка ефективності відновлення рослин та ефективності формування оселищ для Рівненського ботанічного саду. Щоб збільшити ріст інтродуцентів [2], варто звернути увагу на парки та мало освітлені ділянки, адже рослинам бракує простору та поживних речовин для розвитку. Такі види погано ростуть і рідко цвітуть, що негативно впливає на їхню декоративність. Старі паркові насадження потребують дбайливого догляду та більшої уваги до інтродуцентів. Таким чином, при вмілому використанні неаборигенних видів та належному догляді, парки можуть стати високодекоративними ландшафтами та урізноманітнити паркове середовище [1].

Парки міста Рівне

Парк Молоді

Парк культури і відпочинку ім. Т.Г. Шевченка

Джерела та література

1. Грицай Н. Б. Зелені насадження міста Рівного і проведення на їх базі ботанічних екскурсій.// Пошук. Перші кроки на ниві наукових досліджень. – Рівне: РДГУ, 2000. – С. 57-59.
2. Мусієнко С. І. Конспект лекцій з дисципліни «Інтродукція та адаптація декоративних рослин». Київ. 2023 р.
3. Сікура Й. Й., Капустян В. В. «Інтродукція рослин». – К.: Фітосоціоцентр, 2003. – 280 с.

4. Харченко Б. І., Грицай Н. Б. Екзотичні рослини міста Рівне.// Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі. Збірник наукових праць. Випуск №3. – Рівне: Волинські обереги, 2002. – С. 142-144.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОТЕОЛІТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ГРУНТОВИХ БАКТЕРІЙ НА ЗЕМЛЯХ, ПЕРЕДАНИХ ДЛЯ ЛІСОРозВЕДЕННЯ ПІСЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КОРИСТУВАННЯ

Снитюк Н., Гетьманчук А.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Протеолітичні бактерії – це мікробні організми, здатні розщеплювати білки. Протеоліз, процес перетравлення білка, який є важливим елементом циклу азоту та відіграє важливу роль у розщепленні органічних речовин. Протеолітичні бактерії виробляють протеази та інші протеолітичні ферменти, які розщеплюють різні типи білків на менші фрагменти, наприклад амінокислоти. Ці амінокислоти використовуються бактеріями як джерело азоту, для синтезу власних білків і вироблення інших органічних сполук [1].

До таких ґрунтових бактерій після сільськогосподарського користування земель відносять: *Bacillus*, *Pseudomonas*, *Streptomyces*, *Arthrobacter* та багато інших. Ці бактерії використовують білки як джерело азоту та вуглецю, що прискорює процеси розкладання органічних матеріалів, таких як листя, гілки та коріння.[2]

Предмет дослідження: ідентифікація протеолітичних ґрунтових бактерій на землях, переданих для лісорозведення після сільськогосподарського користування та вивчення їх мікробіологічної активності. Ці мікроорганізми відіграють ключову